

Trnavský Gong

Ročník 1 číslo 1

Január 2014

Všetko dobré v Novom roku 2014 všetkým sluchovo postihnutým prajú funkcionári Poradensko-rehabilitačného centra sluchovo postihnutých

OBSAH:

- Obsah a Úvodné slovo.....	2-4
- Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých Trnavského kraja	4
- Zo života RC	4
- Nostalgia z listu SP.....	4-5
- Nezabudli ste na našich SP poetov?.....	6
- Rok, báseň Dušana Kubu.....	6-7
- Poradňa – Naslúchadlá	7-9
- Dôležité kontakty.....	9-10
- Firmy pre SP.....	10
- Relax a Dobrý recept s TG.....	11
- KRONIKA.....	11
- Zaujímavosti zo sveta sluchovo postihnutých.....	12-14

Úvodné slovo

Milí sluchovo postihnutí,
v úvode nám dovoľte informovať o celkovej situácii v občianskom združení sluchovo postihnutých. Mnohí z nás si pamätáme na činnosť jednotného Slovenského zväzu sluchovo postihnutých, ktorý sa skladal z nepočujúcich a nedoslýchavých, neskôr sme medzi sebou prijali aj rodičov SP detí združujúcich sa na školách pre sluchovo postihnutú mládež.

V novembri 2006 SZSP zanikol vďaka tlmočníkom posunkovej reči a nepočujúcich. Na to sa roztrhlo vrece novo registrovaných občianskych združení, spolkov a klubov nepočujúcich, ktorý dosiahol vyše 100. Nezabudli sme na to, že sme v SZSP dovolili nepočujúcim stáť na čelných funkciách, že sme im dovolili vytvárať si krajové centrá a kluby, kde profesionálne pôsobili tlmočníci posunkovej reči. Mali sme tam vyhradené tiež svoje priestory. Po zániku jednoty SZSP a vzniku nových občianskych združení, nás začali nepočujúci vytláčať s priestorov, obrali nás o nehnuteľný majetok. Mnoho základných organizácií nedoslýchavých si muselo hľadať vlastné priestory a riešiť vlastné náklady...

Zabudlo sa i na to, že v niektorých mestách sme mali zmiešané organizácie (nepočujúci a nedoslýchaví spolu) a nedodržiavala sa parita zastúpenia postihnutia a preto nedoslýchaví sa nám takto strácali, alebo „fungujú“ ako nepočujúci.

Dodnes sluchovo postihnutí nevedia, kam zmizol majetok SZSP, ako sa rozdelil a kto z neho najviac profitoval, keď nedoslýchaví stále bojujú s existenciou, práve aj pre nedostatok finančných zdrojov a zariadenia priestorov, či technike. Všetko si osobujú a privlastňujú nepočujúci.

V týchto dňoch ste mnohí dostali informačný list od TASPO Mgr. Cehlárka.
Chceme Vás touto cestou informovať o situácii vo zväze.

V minulom roku sa **nečistým spôsobom dostal do vedenia za riaditeľa „nepočujúci“ Jaroslav Cehlárik**, ktorého si schválili sami nepočujúci na čelo TASPO. **Začiatkom jeho úradovania bolo, že sa hrubo porušili práva nedoslýchavých s tým, že bez ich vedomia boli zmanipulované Stanovy, kde úplne zmizla právna subjektivita základnej organizácie nedoslýchavých, vzal im účet, na ktorý nedoslýchaví funkcionári získavali finančné prostriedky pre aktivity nedoslýchavých a vzal im aj finančné prostriedky, ktoré mali na tomto účte z 2 %, ktoré si sami zháňali.**

Že to boli nemalé finančné prostriedky nemusíme ani písať a zablokoval funkcionárom uskutočniť v roku 2013 plánované akcie. V Správnej rade, kde sme mali iba dvoch zástupcov (nepočujúci mali troch) evidentne všetko prehlasovali vo svoj prospech, Zápisnice boli nepočujúcimi funkcionármi poprepisované na ich podmienky a názory, nerešpektovali

žiadne práva nedoslýchavých, Cehlárik odmietal komunikáciu s funkcionármi nedoslýchavých, odmietol vrátenie účtu nedoslýchavým aj revíziu kontrolu účtu, ktorý patril nedoslýchavým.

Finančné prostriedky, ktoré dáva VUC na sociálne služby a ktorými sa hradia mzdy pracovníkov na sociálne poradenstvo a tlmočnicke služby **v 95% boli využívané iba v prospech nepočujúcich, hoci finančné prostriedky z VUC sú aj pre sociálne služby nedoslýchavým. Pracovníčka, ktorá bola určená pre nedoslýchavých p. Mgr. Andrea Odrášková, mala značne obmedzené právomoci, nemala prístup k tlačiarňam ani k informáciám o aktivitách TASPO. Cehlárik zneužíval meno nedoslýchavých na získavanie finančných zdrojov na aktivity, kde sa zúčastňovali výlučne iba nepočujúci!** Nedoslýchaví o týchto aktivitách neboli informovaní. Zvolávanie Správnej rady bolo bez jasných pravidiel, bez poskytnutí písomných materiálov, bez programu zasadnutia! Protesty nedoslýchavých funkcionárov neboli absolútne rešpektované a Správna rada zasadala bez prítomnosti nedoslýchavých funkcionárov! Taktisto bolo meno nedoslýchavých Cehlárikom zneužitie i pri letáčku o voľbách, pričom nedoslýchaví funkcionári k takejto aktivite nedali žiadny súhlas. Keď sa nedoslýchaví dožadovali svojich práv na vyšších orgánoch bolo im povedané, že si majú vytvoriť vlastný zväz!

Preto po dlhých úvahách a trápeniach bolo potrebné nájsť východisko z tejto situácie. Nedoslýchaví funkcionári vďaka pomoci ministerstva práce soc. vecí a rodiny po získaní certifikátov na špeciálne poradenstvo, sociálnej rehabilitácie a artikulačného asistenta vytvorili nové občianske združenie s názvom Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých Trnavského kraja, ktoré bude pracovať v prospech všetkých nedoslýchavých a občanov s poruchami sluchu v trnavskom kraji a tak, ako to bolo dlhé roky zaužívané v SZSP. Pracovať hlavne v prospech sluchovo postihnutých občanov!

Až po rokoch od zániku SZSP sa nedoslýchaví vlastne dozvedeli, že napr. TASPO je v skutočnosti agentúra na poskytovanie tlmočnických služieb a akéhosi poradenstva, všetko drží v rukách jedna osoba, ktorá rozhoduje aj o spoločnom majetku, účtoch, finančných prostriedkoch na týchto účtoch. Že Stanovy TASPO boli zmanipulované a porušujú akékoľvek práva nedoslýchavých, keď si „riaditeľ“ dovoľí im bez súhlasu vziať účet a finančné prostriedky, ktoré si na ňom tak ťažko získavali sami, aby vám všetkým nedoslýchavým mohli poskytnúť funkcionári kvalitné aktivity. Že sa totálne zlikvidovala zväzová činnosť, na ktorú sme boli desiatky rokov zvyknutí. Že neexistujú jasné pravidlá a pochopenie, kde traja nepočujúci funkcionári vo všetkom prehlasujú dvoch nedoslýchavých funkcionárov, hoci v skutočnosti nepočujúcich je štvrtina z počtu ostatných sluchovo postihnutých v kraji!

Zákony o kompenzáciách, či zákon o sociálnych službách stále používa slovo „nepočujúci“, tlmočníci posunkovej reči, asistencia tlmočenia v posunkovej reči, artikulačný tlmočník a hrubo sa diskriminuje najväčšia časť občanov s poruchami sluchu. Prečo?

Lebo zástupcami ku štátnym orgánom sa „pasujú ako odborníci“ iba nepočujúci funkcionári, alebo tlmočníci posunkovej reči. Chýba nám kvalifikovaný zástupca ostatných občanov s poruchami sluchu.

Je načase po rokoch konečne niečo zmeniť aj v prospech nedoslýchavých! A to urobíme, ak aj vy všetci priložíte ruky k dielu svojimi názormi, pripomienkami a pomocou. Problémov máme neúrekom a treba sa s tým popasovať. Dať najavo, že Národnej rade nepočujúcich a nedoslýchavých SR pod vedením Ing. Ferka, nedal nikto mandát na zastupovanie nedoslýchavých a že konečne by mali prestať vznikáť stále nové a nové spolky, či kluby!

Bojovať za to, aby v krajoch, kompetentní na VUC preverovali počet zdravotne postihnutých, ktorým sa poskytuje poradenstvo a sociálne služby, ale v realite. Aby sa nestávalo, že VUC poskytuje nemalé finančné prostriedky OZ, ktoré majú minimum členov, alebo berú peniaze aj na iné postihnutie a tým poskytuje minimum sociálnych služieb, alebo vôbec, ako to bolo napr. v Skalici, kde sa vôbec neposkytovali tlmočnicke služby.

Nie je absolútne vhodné vytvárať neustále nové a nové OZ a tak drobiť aj tak malý finančný rozpočet na pomoc občanom, ktorí to najviac potrebujú. A aby sa na tom nepriživovala určitá úzka skupina ľudí, na úkor ostatných.

Je na vás, či zaujmete občiansky postoj a budete bojovať za svoje práva. Čo vy na to?

(Brazdovičová K).

====//====

Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých občanov Trnavského kraja

(opakovanie matka múdrosti, aby ste nezabudli)

Je zaregistrovaný od 28.3.2013, má vlastné IČO 42293022, účet 3130308656/0200 VUB Trnava. Sídlo je na Novosadská 4, 917 00 Trnava v budove Katolíckej jednoty. Vstup do dvora Katolíckej jednoty je aj malou brámkou z Kollárovej ul. oproti Právnickej fakulty.

Poštu môžete zasielať na adresu: Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých, Novosadská 4, 917 00 Trnava

Poradenské dni RC sa konajú každú stredu od 10,00 – 14,30 hod. okrem letných prázdnin.

Na výročnej členskej schôdzi sa presne ustanoví výbor Rehabilitačných centier, revíznej komisie, i funkcia predsedu PRCSP. Informovať vás budeme vo februárovom čísle Trnavského Gongu.

====//====

Zo života RC

V roku 2013 sa neuskutočnili žiadne plánované akcie, z dôvodu zneprístupnenia k účtu nedoslýchavých Mgr. Jaroslavom Cehlárikom a nerešpektovaním občianskych práv nedoslýchavých. Veríme, že rok 2014 bude k nedoslýchavým štedrejší a plánované aktivity na rok 2014 budú uskutočnené k spokojnosti všetkých členov združenia. Veríme, že nám funkcionári RC budú poskytovať informácie o činnosti RC a ich aktivitách. (Štrpková H.)

====//====

Nostalgia z listu sluchovo postihnutého člena

Vážení priatelia,

som veľmi zarmútený zánikom nášho zväzu i to, že logo SZSP už nebude existovať. Žil som touto myšlienkou, že mám oporu v SZSP celých 16 rokov. Že sa môžem kedykoľvek a o čomkoľvek informovať o svojich potrebách a nájsť tam pomoc, obracať sa na osobu, ktorú dôverne poznám už 16 rokov! Bol to môj maják istoty a verím, že aj mnohí naši členovia to tak cítili.

Z tých kusých, neistých a rôznorodých informácií, ktoré som dostal zo všetkých strán, sa však dozvedám jednu skutočnosť.

Náš spoločný majetok, ktorý sme všetci budovali, obhospodarujú osoby, ktorým „vďačíme“ za jeho zánik a ktoré si veselo „bačujú“ na spoločnom v prospech jednej vyhranenej skupiny - nepočujúcich. Nepočujúci členovia síce za to nemôžu, nechápu situáciu a dôsledky! Oni majú priestory, kluby, KRC, nábytok, technické vybavenie – dámy nového vedenia sa vozia na „našom“ služobnom vozidle. Samozrejme, že sú vpredu! Sú predsa pri koryte a to sme im dovolili?

Toto mi je ľúto a smutno z toho, že my nedoslýchaví nedokážeme otvorene bojovať za svoje práva! Doplatili sme na svoju „slušnosť“ a hlavne apatiu! Dnes, v tejto dobe sa to veľmi nenesie. Dnes majú šancu iba „dravce“.

Ako sa to všetko skončí, budem čakať a sledovať. Ale, priatelia nedoslýchaví, ruku na srdce - prečo spíte, prečo ste apatickí, prečo nedávate nespokojnosť a svoj názor najavo a nebojujete!

Alebo vám je to všetko jedno? O tom pochybujem.

A realita dnes po rokoch? Už ani tie dámy nefungujú, nechali všetko upadnúť, hlavná vec, že sa „nabalili“ a profitujú iba pre seba...

Nepočujúcim zostali iba črepy a roztrieštenosť. (J.M.)

===//===

Naše herecké legendy Michal Dočolomanský a Juraj Sarvaš na Festivale poézie SP v Trnave v roku 2007

Zima v našej záhrade

Nezabudli ste na našich SP poetov?

My v redakcii Trnavského Gongu nie. V roku 2007 sme v Trnave uskutočnili Festival poézie, kde sme mali možnosť si v recitácii hercov – legend Jurka Sarvaša a nebohého Miška Dočolomanského vypočuť nádherné básne našich sluchovo postihnutých poetov. Bol to vydarený večer a sluchovo postihnutí členovia i poeti mali krásny zážitok. Z poetov, ktorí sa zúčastnili tejto akcie a recitovali sa i jeho básne, už odišiel na večný odpočinok p. Dušan Kuba. Aspoň takýmto spôsobom si uctíme jeho pamiatku, že si pripomenieme jednu z jeho básni....

ROK

(Dušan Kuba)

Do zimnej noci o polnoci
vykročil malý chlapec na cestu
boriť sa závejmi
ľudského žitia.
Starec mu požehná,
aby jak bystrý horský prúd
roznášal čisté kvapky predsavzatí.
Každý ho víta.

A chlapec odhodlane kráča
v ústrety veľkému svetu.
Získava skúsenosti
a nimi rastie.
Vo svojom srdiečku má
jedinú túžbu stále:
prinášať ľuďom zdravie,
Lásku a šťastie.

V májových kvetoch ľúbosti
mužom sa stáva.
Obrobí tisíce polí
v páľave slnka,
čo v svojom lone oťaželi
obilným klasom,
aby napokon vydali
chlebové zrnká.

Po letných búrkach v tele i duši
zlomí sa konár pod ťarchou ovocia.
Do chrámu jesene s paličkou
starec sa poberá.
Svoje už vykonal.
Či všetko? Možno.
Ešte mu zostáva rozžiarit' oči
štedrého večera.

Nakoniec trochu sa pozviecha,
pretiahne staré kosti,
novému chlapčekovi požehná,
vojde do minulosti.

====//====

Poradňa

Niečo, čo by sme si mali stále pripomínať a sa oboznamovať. Začneme s načúvacími prístrojmi. Pripomenie si i to, aké základné údaje by mal o sebe sluchovo postihnutý občan vedieť, aby pracovník poradenského centra mu vedel kvalifikovane poradiť a pomôcť.

Naslúchadlá (načúvacie prístroje)

Vrodené poruchy sluchu aj poruchy získané v dôsledku chorôb uší sú staré ako ľudstvo samo a podobne je stará aj snaha o aspoň čiastočnú nápravu. Prvými pomôckami na zlepšenie počutia boli kravské rohy, alebo lieviky, ktoré koncentrovali zvukový tlak z väčšej plochy na menšiu, čím zosilnili prichádzajúci zvuk. Zosilnenie však bolo veľmi nedostatočné, len asi o 5 dB. Tieto pomôcky sa používali prakticky do konca 19. storočia.

Prvý elektronický zosilňovač zvukov privádzaných do zvukovodu použil Graham Bell, vynálezca telefónu v roku 1876. V štyridsiatych rokoch 20. storočia objav tranzistoru výrazne zlepšil kvalitu načúvacích prístrojov.

Typy naslúchadiel podľa aplikácie:

- Neimplantované – pozostávajú z vlastného naslúchadla a ušnej tvarovky, ktoré sa dajú z ucha odstrániť
- Implantované – kochleárne a kmeňové implantáty, BAHA, naslúchadlá implantované do stredného ucha.

Neimplantované naslúchadlá

V súčasnej dobe sa používajú tri základné typy naslúchadiel, vzhľadom na spôsob premeny a zosilnenia zvuku, čiže mechanickej energie na elektromagnetickú a naopak.

Podľa spôsobu úpravy vstupného zvukového signálu sú to: **ANALÓGOVÉ** – superminiaturne zosilňovače zvuku

Zloženie: **MIKROFÓN** sníma zvuk a mení ho na elektrický signál., **ZOSILŇOVAČ** zvyšuje energiu signálu., systém **K-amp** zosilňuje viac slabé zvuky., **FILTRE** ich nastavením môžeme upraviť hlboké, alebo vysoké frekvencie – starší ľudia potrebujú obmedziť hlboké a zosilniť rečové frekvencie – 1-2 kHz., **REPRODUKTOR** mení elektrické signály na zvukové., **UŠNÁ KONCOVKA** – utesňuje zvukovod aby nenastala spätná väzba. Na zlepšenie kvality snímaného zvuku analógové NP obsahujú **TELEFÓNNU CIEVKU**., **AGC** – automatické obmedzenie zisku., **PC** – obmedzenie výstupu., **AUDIOVSTUP** – spojenie priamo s televízorom, rádiom.

DIGITÁLNE – miniatúrny počítač vo vnútri riadi výstupný zvukový signál podľa sluchu užívateľa a zvukového pozadia okolitého prostredia – najkvalitnejšie, najdrahšie.

Podľa vonkajšieho vzhľadu rozoznávame naslúchadlá:

Vreckové: reproduktor je uložený vo vchode do zvukovodu a je spojený s prístrojom káblikom.

Závesné: prístroj zavesený za uchom, spojený hadičkou z umelej hmoty s ušnou tvarovkou vo vonkajšom zvukovode.

Okuliarové: prístroj je umiestnený v ramienku okuliarov – 2 typy

Pre kostné vedenie – kostný vibrátor pre vzdušné vedenie – spojený s individuálnou ušnou tvárniceou.

Zvukovodové – celé naslúchadlo je uložené vo vonkajšom zvukovode, najmenšie z nich sú vnútrokanálové, tzv. CIC. Na Slovensku sa prevažnej väčšine prípadov používajú neimplantované naslúchadlá závesné, v posledných rokoch stúpa počet zvukovodových, v EÚ ich je prevaha.

Kritériá výberu naslúchadla

Audiologické – od poruchy sluchu stredného stupňa.

Pokiaľ je na jednom uchu normálny sluch, predpisuje sa naslúchadlo na druhé ucho len výnimočne, ak sa vyžaduje v zamestnaní dobré priestorové počutie, výnimku potvrdzuje revíznny lekár. Okrem prahovej tónovej audiometrie je nutné vyšetriť aj rečovú audiometriu pre každé ucho osobitne a rečovú audiometriu vo voľnom poli bez naslúchadla. Pre hodnotenie efektu naslúchadla je rozhodujúce predovšetkým porozumenie reči.

Psychologické – u starších pacientov – organické poškodenie centrálného nervového systému – poškodenie aj mozgových centier porozumenia reči a rozlišovania zvukového signálu a centrálného mozgového spracovania reči a sluchu, človek relatívne dobre počuje čisté tóny a zvuky, ale neroznie ľudskej reči.

Všeobecné medicínske – celkový zdravotný stav, hrubá a jemná motorika, veľmi malé prístroje, ktoré sa vkladajú do vonkajšieho zvukovodu nie sú vhodné u ľudí, ktorí majú ťažkosti s uchopovaním menších predmetov, napr. po mozgovej porážke, lebo majú ťažkosti pri zavedení drobného naslúchadla do zvukovodu, alebo u ľudí ktorí majú aj pri použití okuliarov zhoršenú zrakovú rozlišovaciu schopnosť, lebo miniatúrne naslúchadlá majú ešte menšie tlačidlá na zapínanie a vypínanie naslúchadla.

Pracovné – so zameraním na pracovnú anamnézu a potreby pacienta.

Kritériá zdravotných poisťovní

Deti do veku 18 rokov pokiaľ majú obojstrannú poruchu sluchu majú nárok na pridelenie 2 naslúchadiel základného funkčného typu zo zdravotného poistenia. Pokiaľ má dieťa na jednom uchu normálny sluch, dostáva aj bez naslúchadla dostatočné informácie pre vývin a rozvoj reči.

Dospelí majú nárok na 1 naslúchadlo (v odôvodnených prípadoch 2)

Životnosť naslúchadla je 5 rokov, Záruka na naslúchadlo je 2 roky, nevzťahuje sa na prípady, ak naslúchadlo pokazí pacient či už úmyselne, alebo nesprávnou manipuláciou. Pozáručné opravy si hradí pacient sám. Každý pacient, ktorý naslúchadlo potrebuje, má zo svojho zdravotného poistenia nárok na základný funkčný typ naslúchadla podľa typu poruchy sluchu, ktorý hradí poisťovňa. Najviac sa dopláca na plne digitálne naslúchadla vyššej kvality. Pokiaľ je naslúchadlo funkčné aj po 5 rokoch, nemá pacient automaticky nárok na nové. Výnimku pri výraznom zhoršení sluchu – predpis silnejšieho naslúchadla skôr ako po piatich rokoch môže schváliť revíznny lekár zdravotnej poisťovne.

Mýty spojené s výberom naslúchadla

- Po prvom použití naslúchadla bude pacient počuť ako v mladosti. Očakávanie príbuzných i pacienta. Naslúchadlo je len pomôcka, podobne ako umelý chrup, barla, nemôže zabezpečiť takú kvalitu počutia akú majú zdraví jedinci s normálnym sluchom.

- Čím je slúchadlo menšie, tým je kvalitnejšie. Firmy často vyrábajú ten istý typ naslúchadla v dvoch rôznych prevedeniach – vo forme závesného alebo zvukovodového naslúchadla, ktoré majú presne rovnaké vlastnosti a kvalitu.

- Digitálne naslúchadlo vždy pacientovi pomôže lepšie ako analógové. Každé naslúchadlo je po zvukovej stránke trocha inej kvality, hoci poskytuje rovnaký sluchový zisk a je určené na rovnaký typ poruchy sluchu. Niektorí pacienti, ktorí sú dlhé roky navyknutí na používanie analógového naslúchadla si nevedia navyknúť na digitálne spracovanie zvuku v digitálnych naslúchadlách.

Nutnosť individuálneho prístupu k pacientovi, dostatočne dlhý čas, ktorý mu venujeme, je dôležitým krokom, aby výber naslúchadiel bol v rukách skúseného lekára. Každý typ naslúchadla je určený pre určitý typ poruchy sluchu. Preto sa nikdy nesmie použiť naslúchadlo bez vyšetrenia a odborného nastavenia naslúchadla, hrozí riziko poškodenia sluchu. Kto potrebuje naslúchadlo – spravidla každý, kto má problémy s komunikáciou z dôvodov poruchy sluchu. Ak má poruchu sluchu stredne ťažkú a horšiu. Stav však individuálne hodnotí lekár špecialista – foniater. Spravidla pokiaľ je na lepšom uchu strata sluchu na rečových frekvenciách menšia ako 50 dB dáva sa prístroj na horšie počujúce ucho, pokiaľ je strata na lepšie počujúcom uchu väčšia ako 50 DB dáva sa prístroj na toto ucho. Načúvací prístroj vyberá lekár špecialista – foniater podľa stupňa a typu poruchy sluchu a celkového zdravotného stavu pacienta. Vyžadujúce vyšetrenia : otoskopické na foniatrickej alebo ušnej ambulancii, prahová audiometria čistými tónmi, rečová audiometria – je rozhodujúca pri hodnotení benefítu naslúchadla.

(zdroj internet) Pokračovanie v budúcom čísle TG

====//====

Dôležité Kontakty

Ministerstvo práce, soc. vecí a rodiny SR

Špitálska 4-6, 816 43 Bratislava, tel. 02/59751111, webová stránka: www.employment.gov.sk

Ministerstvo zdravotníctva SR

Limbová 2, P.O.BOX 52, 837 52 Bratislava, tel. 02/59373111, e-mail office@helalth.gov.sk

Webová stránka: www.health.gov.sk

Ministerstvo školstva SR

Stromová 1, 813 30 Bratislava, tel. 02/59374111, e-mail inform@education.gov.sk, webová stránka www.minedu.gov.sk

Ministerstvo zahraničných vecí SR

Hlboká cesta 2, 833 36 Bratislava 37, tel. 02/59781111, e-mail informacie@foreign.gov.sk,

webová stránka www.foreign.gov.sk

Ministerstvo spravodlivosti SR

Župné nám. 13, 813 11 Bratislava 1, tel. 02/5935 3111, e-mail tlacove@justice.sk, webová stránka www.justice.gov.sk

Úrad vlády Slovenskej republiky

Nám. Slobody 1, 813 70 Bratislava 1, tel. 02/57295111, e-mail urad@vlada.gov.sk, webová stránka www.vlada.gov.sk

Kancelária prezidenta Slovenskej republiky

Štefánikova 2, P.O.BOX 128, 810 00 Bratislava, tel. 02/54416624, e-mail info@prezident.gov.sk, webová stránka www.prezident.gov.sk

Národná rada Slovenskej republiky

Nám. A. Dubčeka, 812 80 Bratislava 1, tel. 02/5934 1111, 02/54422500, e-mail odkazy@mail.ncsr.sk, webová stránka www.nrsr.sk

Generálna prokuratúra SR

Štúrova 2, 812 85 Bratislava 1, tel. 02/59532505, e-mail generalna.prokuratura@genpro.gov.sk, webová stránka www.genpro.gov.sk

Kancelária verejného ochrancu

Nevädzová 5, 821 01 Bratislava, tel. 02/48287401, 02/43634906, fax 02/48287401
e-mail: sekretariat@vop.gov.sk, webová stránka www.vop.gov.sk

Štatistický úrad SR

Miletičova 3, 824 67 Bratislava 26, tel. 02/59236341, e-mail info@statistics.sk, webová stránka www.statistics.sk,

Úrad na ochranu osobných údajov

Odborárskej nám. č. 3, 817 60 Bratislava 15, tel. 02/50239418, 02/50239441, e-mail statny.dozor@pdp.gov.sk, webová stránka www.dataprotection.gov.sk,

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou

Grosslingova 5, 812 62 Bratislava, tel. 02/59311251, 253, fax 02/5931 1371, e-mail predseda@udzs.sk

Slovenské dokumentačné a informačné stredisko sociálnej ochrany

Špitálska 6, 812 41 Bratislava, tel. 02/59752617-9, e-mail disso@sspr.gov.sk, webová stránka www.disso.vupsvr.gov.sk,

Jednotka ochrany práv pacientov poradenstvo a konzultácie tl. 02/59322352 e-mail erika.hradska@udzs.sk

Pomoc obetiam násilia, Dolná Strieborná 2, Banská Bystrica, tel. 0850111321 poradňa vo štv. od 14 – 18 h.

====//====

FIRMY Distribuujúce kompenzačné pomôcky pre SP a Načúvacie prístroje

SLOVTÓN (WIDEX načúvacie prístroje /NA), Revolučná 19, 821 04 Bratislava (Trnávka), tel. 02/43294562, fax: 02/43425992, e-mail slovton@slovton.sk, www.slovton.sk,

AUDIOPROTETIKA DUNAJ (Anticer načúvacie prístroje a iné novinky), Čachtická 8, 831 06 Bratislava (Rača), tel.fax: 02/44872256, e-mail audioprotetika@audioprotetika.sk, www.audioprotetika.sk,

AKUSTIK plus, s.r.o. (PHONAK načúvacie prístroje), Krížna 4, 811 07 Bratislava (centrum BA), Tel.fax: 02/55424272, mobil 0910 922 404, e-mail akustik@akustik.sk, www.akustik.sk,

AUDIONIKA s.r.o., Ing. Peter Tibenský, Mikovíniho 15, 839 26 Bratislava 32, (Ružinov), tel.fax: 02/44633707, mobil 0903796420, e-mail petitib@stonline.sk, www.audionika.sk

ALIEN, s.r.o. (SIEMEMS), Vysoká 6, 811 06 Bratislava (centrum), mobil 0903 235 696.,

====//====

RELAX

Zopár vtipov na dobrú náladu:

- Aký je rozdiel medzi politikom a spevákom?
- Žiadny. Obaja sa boja, že stratia hlas.
- **Aký je rozdiel medzi redbulom a pitbulom?**
- **Žiadny. Obidvaja ti dávajú krídla.**
- Myslím, že naša ekonomika už dosiahla vynikajúcu svetovú úroveň.
- Podľa čoho tak usudzujes?
- Napríklad podľa toho, že už nemusíme mať vlastné fabriky.
- **Pri mojej starej prežívam večnú mladosť.**
- **A to už ako?**
- **Stále so mnou jedná ako s malým deckom.**

====//====

Dobry recept s Trnavským Gongom

Zlatý kukuričný šalát

Čo potrebujeme: 200 g šunky alebo šunkovej salámy, 100g sterilizovanej kukurice, 100 g sterilizovaného hrášku, 100 g sterilizovaných cibuliek (šalotiek), soľ, 1 lyžica šalátového oleja, 4 lyžice kečupu, zelená petržlenová vňať.

Ako to urobíme: Časť šunky pokrájame na malé kocky, zvyšok na rezance. Pridáme scedenú sterilizovanú kukuricu, hrášok, a polovicu sterilizovaných cibuliek. Zvyšok cibuliek pokrájame na drobno. Osolíme, pokvapkáme šalátovým olejom a premiešame s kečupom. Ozdobíme petržlenovou vňaťou. Podávame s čerstvým tmavým pečivom.

====//====

KRONIKA

Naši Jubilanti

Pre tých čo oslávili jubileá v roku 2013

Príjmite náš vinš skromný, na deň vášho sviatku,

Želáme vám zo srdca šťastie v každom riadku.

Nech slnko šťastia svieti, nech vám láska srdce hreje,

Nech máte všetko, po čom srdce túži, nech vám nikdy smutno nie je.

Nech vás ľudia majú radi, rodina i kamarádi.

To všetko vám prajeme váš sviatok krásny.

Zaujímavosti zo sveta sluchovo postihnutých

* Veľmi špatne počujúci 75 ročný Angličan Iason Cobb sa dostal pred súd pre rušenie pokoja a ohrozovanie bezpečnosti. Často sa mu stávalo, že nepočul zvoniť návštevy alebo pošťára. Preto pripojil zvonček na výbušnú nálož. Pri každom stlačení zvončeka sa ozval výbuch, ktorý ho upozornil, že niekto „zvoní“.

* Všetky moderné slúchadlá sú vybavené indukčnou slučkou T, s ktorou môže nedoslýchavý dobre telefonovať. Nie len to. Môže i nerušene počúvať zvuk v kine, pokiaľ je kino vybavené takzv. Indukčnou slučkou. Indukčná slučka umožňuje počúvanie z ktoréhokolvek miesta v kine. Zďaleka nie všetky kiná sú vybavené týmto zariadením. Preto funkcionári krajských okresných výborov ba i základných organizácií rokujú so správami kín v mestách i krajoch aby zariadila inštalácie indukčných slučiek. Inštalovali ich v Kladne, Plzni, žiadajú ich aj v okresoch Vsetín, Přerov, Frýdek-Místek a Šumperk. ***Táto informácia je z roku 1972. To, že bol záujem a aj sa v kinách inštalovali už vtedy indukčné slučky, je dôkazom, že sluchovo postihnutí už v tých časoch mali možnosti, ktoré v roku 2013 ešte stále sú lastovičkami...***

* Vedeli ste, že populárny slovenský herec Samuel Adamčík, dlhé roky pracoval ako učiteľ nepočujúcich v Kremnici?

* Prvým výcvikom psov pre sluchovo postihnutých sa začalo v roku 1977 v USA. Psov trénovali tak, aby sa najprv naučili pochopiť znamenia dávanými rukou a potom aby reagovali na zvuk budíku, iného zvončeka, plaču dieťaťa alebo detskej bitky. Výcvik jedného psa trvalo 16 až 20 týždňov.

* Slávna filmová herečka Liz Taylorová bola nadšená posunkovou rečou a hovorila, že jej to pripomína umelecký tanec. Mala veľký okruh priateľov, medzi ktorými boli aj sluchovo postihnutí. Rada by sa naučila posunkovať, aby sa s nimi lepšie dorozumievala. „Mnoho mladých nepočujúcich túži po dráhe filmového herca, avšak uskutočnenie takéhoto sna bráni mnoho prekážok. Komunikačné problémy sa dajú prekonať, dostať sa však v tomto ťažkom odbore dopredu, to nie je ľahké“, povedala Liz Taylorová, ktorá svoju prvú rolu hrala ako desaťročná vo filme Lassie sa vracia. Neskôr hrala veľké roly v mnohých filmoch. Hrá i naďalej, nezabudla sa venovať aj sociálnej činnosti.

* **Trnavčania, pamätáte?** Základná organizácia sluchovo postihnutých oslavuje 5. výročie svojej plodnej činnosti (založená v roku 1973). Pri hodnotení v minulom roku bola vyhodnotená medzi najlepšími na Slovensku. Situáciu má nezávideniahodnú, lebo združuje sluchovo postihnutých z celého okresu mimo Piešťan a nepočujúcich z Hlohovca. Organizáciu zakladal Pavel Kožuch, bývalý partizánsky veliteľ a príslušník Sovietskej armády. Mal úlohu ťažkú, no zhostil sa jej tak, ako za vojny bojovej úlohy: víťazne. Podľa zoznamov ošetrovaných na stredisku OÚNZ u MUDr. Evy Buntovej rozposlal vyše 400 oznámení, toto sa opakovalo niekoľkokrát, až sa hŕstka dala dohromady a vytvorila organizáciu, ktorá všestranne plní svoje úlohy. S prispením členov výboru, osobitne Emila Bánčiho, podarilo sa dosiahnuť vytvorenia foniatickej ambulancie OÚNZ, ktorá pracuje 3x v týždni, je vybavená všetkou technikou pre vyšetrenie a pomoc sluchovo postihnutým pacientom a je i poradenským strediskom pre členov organizácie. Organizácia zabezpečuje pre členov rôzne pomôcky, ktoré sú distribuované cez ambulanciu, alebo cez okresného tajomníka ZI Alojza Partela. Každoročne uskutoční organizácia tri členské schôdze. Vždy na nich zabezpečí prednášateľa s odborným zameraním, ako MUDr. Minárika z foniatry v Bratislave, alebo pracovníkov z odboru

sociálnych vecí ONV v Trnave, ktorí podrobne poučajú členov o právach a výhodách plynúcich zo sociálneho zabezpečenia. Každá schôdza je obohatená aktuálnym politickým výkladom. Výročie našej ZO je nám impulzom k ďalšiemu prehĺbovaniu práce s členstvom, aby organizovanosť členov nielen rástla, ale aby im tiež prinášala čoraz viac dobrého a prospešného. (Vladimír Sýkora, GONG 1978)

* Vo Francúzsku nápadne pribúdali ľudia s poruchami sluchu. Niektorí odborníci to dávajú za vinu športovému potápaniu. Potápačské prístroje tzv. akvalungy umožňujú ľahší zostup do väčších hĺbok, kde už tlak vody môže poškodiť bubienky a stredné ucho.

====//====

Tie naše trapasy

Čo je „trapas“?

Videl som televízny film s Milošom Kopeckým, kde hral rolu hlavného čašníka v istej slušnej a tichej reštaurácii. V spomenutej reštaurácii sa jedna pani nenápadne predierala pomedzi stoly a v preplnenej sále za čašnikom a keď ho už takmer dohonila, čašník prešiel na druhý koniec jedálne. A znova sa opakovala tá istá nenápadná naháňačka, tretíkrát sa opakovala situácia s tým istým spôsobom, až sa jej napokon podarilo čašníka zastaviť. Naklonila sa mu k uchu a niečo pošepla. Nato sa čašník vzpriamil a cez celú jedáleň, až sa všetky hlavy obrátili za ním, zahulákal: „Čo?! Záchod? No predsa tam!!!“

Trapas, to je v spoločnosti nevhodná situácia, ktorá často vyznieva pre nezaujatých pozorovateľov komicky. Trapas je neprijemnosť, ktorá sa môže stať každému, ale najmä nám, sluchovo postihnutým.

Počujúce okolie si nás často predstavuje ako „hluchého“, ktorý je akoby vystrihnutý z nejakej filmovej grotesky, trpí sluchovou chybou, drží si ušný boltec rukou, aby lepšie počul, pričom napríklad v električke huláka to svoje:

„Čo?“

Počujúce okolie si často myslí, že na sluchovo postihnutého treba jednoducho kričať, nevedia nič o odzieraní z úst hovoriaceho, schopnosti uhádnuť, domýšľať slová, že existujú aj iné druhy sluchových chýb, ako napríklad percepčná, pri ktorej neúmerne vysoký krik škodí zrozumiteľnosti reči.

Tu je potom chyba aj u sluchovo postihnutého, ktorý nevie, alebo nie je schopný pre nevedomosť vysvetliť svojmu okoliu spôsob dorozumievania, ktorý mu najlepšie vyhovuje. Robí chyby tiež i v tom, že si dobre neuvedomuje, že pri rozhovore sám neúmerne kričí, alebo kričí preto, aby si lepšie uvedomoval čo sám hovorí, pretože v opačnom prípade je jeho reč chaotická, nesúvislá, výslovnosť chybná. V takýchto prípadoch môže pomôcť jeden trik, ktorý mi ktosi odporučil: hovoriť pomaly a s nadýchnutím, to znamená že pri rozhovore treba zdržiavať v pľúcach väčšie množstvo vzduchu. Ďalší zo spôsobov je používať pravidelne načúvací prístroj.

Keď sme už pri reči, spomeniem istý trapas, ktorý sa mi stal dávnejšie. Pozoroval som raz jedného chlapíka, ktorý sa mi nepozdával. Mal som podozrenie, že nie je triezvy, ale pritom pohyboval ústami. Jeho pohľad bol namierený na mňa, zdalo sa mi, že mi niečo hovorí. Vo vzdialenosti asi meter stál bokom od neho ďalší človek, takže som mu nerozhodne a nejasno povedal, že som nahluchlý. To čo prišlo potom, bolo prekvapujúce a nečakané. Chlapík sa zrazu mierne naklonil dopredu – a tresol mi jednu poriadnu poza uši. Šťastie, že som práve v tej chvíli nemal zavesený načúvací prístroj, ktorý mi však nechýbal, - to zvonenie aj s príslušnými iskrami som dlho a dobre počul. Hneď na to začal predomnou poskakovať a kričať:

„Zopakuj to ešte raz! Hovorím ti, zopakuj to ešte raz! Kto je tu nahlúply? !“

Zopakoval som mu to ešte raz. A všetko sa vysvetlilo. A tak sme sa stali po dlhom ospravedlňovaní dobrými kamarátmi. Napriek tomu mi zostala jedna trpká skúsenosť – už

nikdy viac nepoužívať slovo „nahluchlý“. Slovenské slovo nedopočujúci sa mi vôbec nepozdáva, preto používam odvodené české slovo nedoslýchavý. Navyiac dávam lepší pozor na výslovnosť, lebo pri mojej percepčnej nedoslýchavosti mi znejú spoluhlásky ako nejasné „ch“ takže mám sklon hovoriť ako počujem, alebo si ich zamieňať.

Trapasy môžu byť rozličné, ale i také, že si niekto môže myslieť divné veci o dotyčnom. Napríklad ako ja. Videli ste človeka, ako ide po ulici a díva sa pritom kamsi hore, pritom si občas zašuká „šu-šu-šu“? Ja som ho už stretol. Zhodou okolností to bol môj dobrý známy nepočujúci zo školy. Ideme spolu a zhovárame sa. Každú chvíľu, keď sme išli okolo nejakého domu, naraz zašuká „šu-šu-šu“. Zdalo sa mi to čudné, ale som nič nepovedal. Keď sa to zopakovalo po tretí krát, nevydržal som a opýtal sa:

„Čo to robíš“?

„A čože nepočuješ? Ved' hvízdam na to dievča!“

(J. Hulík, GONG 1977)

====//====

Signálny-asistenčný pes pre SP- Bestík na Superdni 2007 ako herec

Číslo TG 1/2014 spracoval: Katarína Brázdovičová